DİSK

dünyanın değişen ekonomik koşulları ve uluslararası sendika hareketinin sorunları

DİSK YAYINLARI No: 5
Aralık 1993

DİSK, Uluslararası Özgür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) üyesidir.

Teknik Hazırlık:
DİSK Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi
A. Kutsi Tecer Caddesi, No:12/4
Merter/ISTANBUL
Tel : (212) 504 80 83 (PBX)
Faks : (212) 506 10 79

Basıldığı Yer:
Boyut Matbaacılık A.Ş.
Tel : (212) 629 05 72

DÜNYANIN DEĞİŞEN EKONOMİK KOŞULLARI ve ULUSLARARASI SENDİKA HAREKETİNİN SORUNLARI

Enzo FRİSO
ICFTU Genel Sekreteri

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I

Konferans 5

DİSK Genel Başkanı Kemal Nebioğlu:
Sunuş 9

ICFTU Genel Sekreteri Enzo Friso:
Dünyanın Değişen Ekonomik Koşulları
ve Uluslararası Sendika Hareketinin Sorunları 17

Soru ve yanıtlar

BÖLÜM II

ICFTU 23
Uluslararası Özgür İşçi Sendikaları
Konfederasyonu Nedir?
Nasıl Çalışır? 33

BÖLÜM III

ICFTU Bildirgesi

Bölüm I

SUNUŞ

ICFTU Genel Sekreteri Enzo FRİSO'nun 8 Temmuz 1993 tarihinde İstanbul Sepetçiler Kasrı'nda verdiği "Dünyanın Değişen Ekonomik Koşulları ve Uluslararası Sendika Hareketinin Sorunları Konferansı"nda DİSK Genel Başkanı Kemal NEBİOĞLU'nun sunuş konuşması:

Sayın bay Friso,
Sayın bay Jonckheere,
Değerli konuklar,
Değerli basın mensupları,
Üye sendikalarımızın değerli başkanları ve yöneticileri,
İşçi arkadaşlarım,

Bugün bu tarihi yapıda Uluslararası Özgür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU'nun Genel Sekreteri sayın bay Friso'yu ve Asya Masası uzmanı sayın bay Jonckheere'i ağırlamanın onurunu taşıyoruz.

Bilindiği üzere Konfederasyon'umuz, 1992 yılının Aralık ayında ICFTU üyeliğine kabul edilmiştir. Böylelikle 117 ülkeden 164 örgütü barındıran ve dünya çapında 113 milyon üyesi bulunan bu büyük yapıya DİSK de katılmıştır.

DİSK olarak amacımız, ülke çapında işçilerin, işsizlerin, çalışan çocukların, emeklilerin, kadın ve erkek işçilerin sendikal örgütlenmesine, 12 yıllık bir aradan sonra yeni açılımlar kazandırmaktır. Bütün engellere ve engellemelere karşın, bir yandan bu hedeflere doğru hızla ilerlemekte bir yandan da tüm dünya işçileriyle ve onların örgütleriyle sağlam, sağlıklı ve somut hedeflere yönelebilen ilişkiler kurmak için çaba göstermekteyiz.

Dışilişkiler alanında attığımız her adımda DİSK kimliğini, DİSK'in deneyim ve birikimini dünya sendikacılığına yansıtmaya çalışıyoruz.

Üye sendikalarımızla birlikte bu alanda yürüttüğümüz çalışmalarda bir yandan DİSK'in ve Türkiye işçi sınıfının sesini tüm ulusal ve uluslararası sendika örgütlerine duyurmaya çalışırken bir yandan da dünya sendikacılık hareketine, kendi dinamiğimizle katkıda bulunmak istiyoruz.

Değerli konuklar,

Tüm dünya işçilerini sendika mücadelesinde bir araya getiren iki önemli etmen var:

Hepimiz, en temel insan haklarından biri olan örgütlenme özgürlüğünü savunuyoruz;

Hepimiz, bütün değerlerin yaratıcısı olarak kabul ettiğimiz işçilerin çıkarları için mücadele ediyoruz.

Değerli konuklar,

1980 askeri darbesiyle faaliyetleri askıya alınan ve 1992 yılında yeniden çalışmaya başlayan bir konfederasyon olarak;

Bu 12 yıllık yasaklama döneminde uluslararası dayanışmanın en güzel örneklerinden birini yaşayan bir konfederasyon olarak;

Bugün dünyanın dört bir yanında pek çok ulusal ve uluslararası sendika örgütüyle giderek daha yakın ve somut ilişkiler kuran bir konfederasyon olarak, uluslararası dayanışmanın gereğine yürekten inanıyoruz.

Son aylarda Avrupa'da ve Türkiye'de yaşadığımız korkunç olaylar, böylesi bir uluslararası dayanışmaya daha da derin anlamlar kazandırıyor. Önce Mölln'de, sonra Solingen'de ve Avrupa'nın daha pek çok kentinde onlarca göçmen, örgütlü ırkçı güçler tarafından yakıldı, katledildi. Bu gelişmeler karşısında DİSK olarak görevimizin, karşı çıkıp kınamanın ötesinde, ilgili ülkelerin konfederasyonlarıyla birlikte çalışmak ve eylem birliğine gitmek olduğuna inanıyoruz ve bu doğrultuda girişimlerde bulunduk.

Bütün bunlar olup biterken tüyler ürpertici başka bir olay yaşadık. 36 yurttaşımız, 36 aydınımız Sivas'ta örgütlü gerici güçler tarafından katledildi.

Bu olaya DİSK'in yaklaşımını çok kısa ama bir o kadar da net bir biçimde ifade etmek istiyorum;

DİSK ve onun gibi insan haklarına, düşünce ve inanç özgürlüğüne, kısacası demokrasiye sahip çıkan, demokratik haklar için mücadele etmeye kararlı güçler var oldukça demokrasi düşmanları hedeflerine ulaşamayacaklardır.

Üyelerimizle, şubelerimizle ve tüm örgütlü gücümüzle bugün yapılacak törende bunu bir kez daha ortaya koymaya kararlıyız.

Değerli meslektaşımız Enzo FRİSO ve Asya Masası uzmanı dostumuz Jonckheere DİSK kortejinde bizimle birlikte yürüyeceklir. Demokrasi mücadelesinde bir kez daha somut biçimde bizim yanımızda yer almalarından onur duyduğumuzu belirtmek istiyorum.

Sözü bay Friso'ya bırakırken hepinize saygılar sunarım.

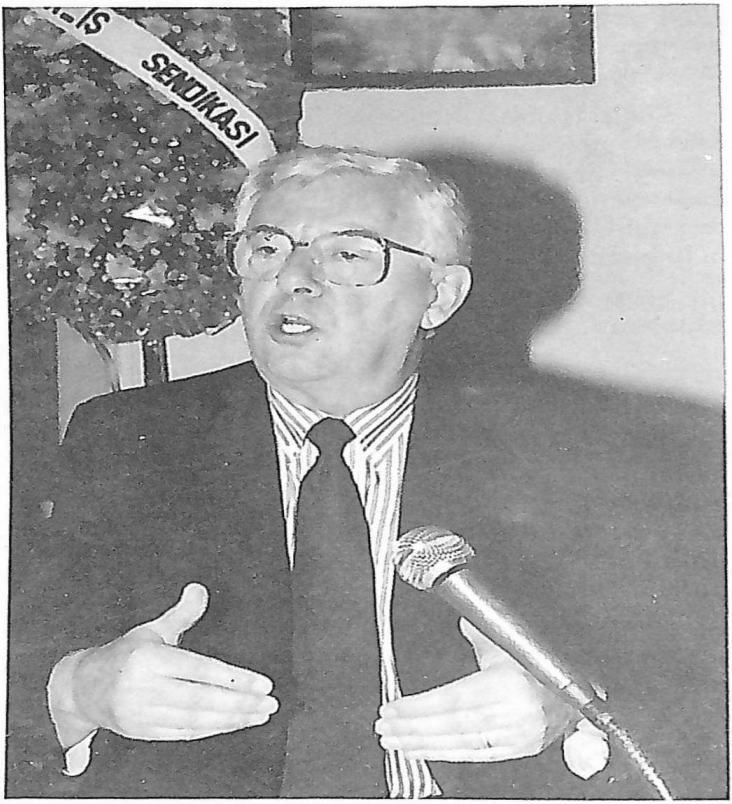
SENDIKASI

DÜNYANIN DEĞİŞEN EKONOMİK KOŞULLARI ve ULUSLARARASI SENDİKA HAREKETİNİN SORUNLARI

Enzo FRİSO

Önce sayın DİSK yöneticilerine, bana burada, Türkiye'de, basın mensuplarına ve tüm kamuoyuna hitabetme fırsatı verdikleri için teşekkür etmek isterim.

Ayrıca şunu da belirtmek isterim; bugün burada sizlerle birlikte bulunmak, başından beri Türkiye'deki demokrasi mücadelesine inanmış, gönül vermiş ve yakından izlemiş biri olarak bana ayrı bir heyecan veriyor.

Ben demokrasiden söz ediyorum; sizler ise, bugüne kadar göstermiş olduğunuz fedakârlıklarla, demokrasi için ödenen bedellerle, demokrasiye, demokratik haklara, sendikal özgürlüklere ne kadar bağlı, ne kadar inançlı olduğunuzu gayet güzel bir şekilde gösterdiniz.

Ayrıca şurası da açık ki, uzun ve karanlık bir dönem olan askeri diktatörlük döneminde, bu ülkenin özgür geleceğine olan inançlarımızın yoğunlaştığı bir dönemde, aramızdaki bu dostluk bağları iyiden iyiye gelişti. Bu acılı dönem boyunca ICFTU, yalnızca dayanışmayı değil, yalnızca dostluğu değil, elinden geldiğince sempatisini ve desteğini de ortaya koymaya çalıştı.

Şimdi size, eğer izin verirseniz ICFTU'dan, örgütümüzden söz etmek istiyorum. Özellikle de kaygılarınıza değinmek istiyorum. Açıktır ki, sendika

hareketi bugün bütün dünyada uluslararası düzeyde büyük bir kriz yaşamaktadır.

Ama şunu da hemen belirtmek gerekir; bu krizi yaşayan yalnızca sendikalar değil demokrasinin kendisidir.

Elbette bu krize yol açan birçok etken vardır. Ülkeden ülkeye bu etkenler değişmektedir. Ancak bütün ülkeleri bağlayan ortak etkenlerin de olduğuna inanıyorum; bunların başında bugün yaşanan ekonomik kriz ve işsizlik gelmektedir.

Hepiniz biliyorsunuz ki, sendika hareketi gerçek gücüne ve etkinliğine tam istihdam dönemlerinde kavuşmaktadır. İşsizlik arttığı oranda sendika hareketinin gücü ve etkinliği azalmaktadır.

Yaşanan krizin ikinci nedeni de bütün dünyada ilerici sendika güçlerine karşı tutucu güç odaklarının, belki de daha önce görülmemiş bir saldırıya geçmeleridir. Tutucu güçler doğru bildikleri rejim değişikliğinin, demokrasinin değil pazar ekonomisinin zaferi olduğunu ileri sürmekte ve değişimden kendilerine pay çıkarmaktadırlar. Sonuç olarak, herşeyin özelleştirilmesi gerektiği savunulmaktadır. Artık her şeyin, pazar ekonomisinin doğal mekanizmalarına terkedilmesi gerektiği söyleniyor. Elbette bu alanda sendikal eylemler, örgütler ve hareketler engel olarak görülüyor ve tabi engellerin birer birer ortadan kaldırılması isteniyor. Hareketin etkinliğinin azaltılması, sendika haklarının azaltılması gerektiği savunuluyor ve bu son saldırılar bütün dünyada, bütün kıtalarda, bütün ülkelerde demokrasiye, demokratik rejime yöneliyor.

Bu kriz oldukça önemlidir; ancak sendika örgütlerinin karşı karşıya kaldığı ilk kriz değildir. Daha önce yaşanan iki krizi aşmayı başardık, bu krizi de aşacağımıza inanıyorum. Belki de bu krizi aşabilmek için, mücadele etmeyi yeniden öğrenmemiz gerekecek. Atalarımız sendika hareketini oluşturduklarında nasıl mücadele ettilerse, belki bizim de yeniden, onlar gibi mücadele etmeyi öğrenmemiz gerekecek. Dünya tarihi bize kanıtlamıştır ki, bugün kazanılmış olan haklar gökten zembille inmemiştir. Proletaryanın mücadelesiyle

kazanılmıştır. Bu mücadele geleneğine içinde bulunduğumuz şu zor koşullarda dört elle sarılmalıyız.

Şimdi de yeni liberalizmin dünya çapındaki sonuçlarını ele almak istiyorum.

Bu sonuçların son derece yalın olduğunu ve bunlara her gün gazetelerde raslayabileceğimizi düşünüyorum. Bugün dünyanın sanayileşmiş 24 ülkesinde, yani OECD ülkelerinde tam 40 milyon işsiz vardır. Gelişme bu rakamın azalması değil, maalesef artması doğrultusundadır.

Ancak basının pek sözünü etmediği başka bir konu var ve basın bu konuyu dikkate almadığı için son derece ağır bir sorumluluk taşıyor: Dünya nüfusunun üçte ikisi 3. Dünya ülkelerinde yaşıyor. İşte bu ülkelerde bir milyar, tam bir milyar işsiz var ve bildiğiniz gibi bu insanlar farklı bir yapı oluşturuyorlar; asgari geçim endeksinin altında, yani açlık ve susuzluk koşullarında yaşıyorlar.

En gelişmiş ülkelerde kişi başına düşen gelir yılda 22 000 - 25 000 $ arasındadır. Oysa 3. Dünya ülkelerinde kişi başına düşen gelir, aşağı yukarı benim kaldığım otelin oda fiyatına yakındır; yani 150-200 $ civarında bir rakam. Bir saniye dahi, gelişmiş sanayileşmiş ülkelerdeki işsizlik sorunu 3. Dünya ülkelerinde yaşanan sorunları ele almadan çözülebileceğini sanmak saf dillikten başka bir şey değildir.

Bugün herkesin kabul ettiği bir gerçek var: Karşılıklı bağımlılık ilişkilerine dayanan bir ekonomik sistemde yaşıyoruz. Bu da sorunların bütünsel olduğu anlamına gelir. Yani, herhangi bir ülkenin sorunlarının çözümü bu ülkenin kendi elinde değildir; çözüm karşılıklı bağımlılık sistemi içindedir. Dolayısıyla çözüm yolu bulmak gerekiyorsa, bunun bütünsel bir çözüm yolu olması gerekir. Gelişmiş ülkeler eğer kendi sorunlarını çözmek istiyorlarsa her şeyden önce, insanlığın üçte ikisinin sefalet içinde yaşadığı ülkelerdeki sorunlara el atmaları gerektiğini anlamalıdırlar.

Ekonomik sorunların birbirine doğrudan bağlı olduğunu kanıtlamak son derece kolay. Şunu ortaya

koyabiliriz; gelişmiş ülkelerde işsizliğin artmasıyla birlikte II. Dünya Savaşı sonrasında 3. Dünya ülkelerindeki gelir, toplam olarak % 8 oranında azalmıştır. Bugün sanayileşmiş ülkeler, göçü engellemeye ve kendi çevrelerinde yeni bir Berlin Duvarı örmeye çalışıyorlar. Bu çabanın sonuç vermeyeceği ortadadır. Dünyanın büyük bir bölümünde insanlar açsa, sefilse çocuklarına ve kendilerine bir parça ekmek bulabilecekleri bir yere gitmek için ellerindeki bütün olanakları seferber edeceklerdir.

Göç, bugün bütün dünyada yaşanan son derecede önemli bir olgudur. Güney'den Kuzey'e göç eden insanların sayısı 2 milyondur. Doğu'dan Batı'ya göçle ilgili veriler netleştirilememektedir. Göç kaçınılmazdır. Çünkü kendi ülkelerinde refaha kavuşamayan insanlar, bir gelecek bulabilmek için ister istemez kendi ülkelerinden, kendi ülkelerinin kültürlerinden koparak gelişmiş ülkelere doğru akacaklardır.

Dolayısıyla bir yandan gelişmekte olan ülkelere yardım etmek -ki bu da gereklidir, onların çıkarınadır- bir yandan da göçü durdurmaya kalkışmak çelişkili bir tutumdur, sonuca ulaşması olanaksızdır. Şurası da açık ki, bu ağır ekonomik sorunları yaşayan ülkelerin, sorunlarını göç yoluyla çözmeleri olanaksızdır. Onlar, kendi gelişmelerini sağlayacak bir yol bulmak zorundadırlar.

Üstelik göç eden işçilerin büyük çoğunluğu eğer olanakları olsa kendi ülkelerinde kalmayı tercih edeceklerdir; kendi aileleriyle birlikte, kendi ülkelerinde, kendi kültürlerine yakın bir ortamda yaşamayı tercih edeceklerdir elbette.

Kısacası bu aileler, kendi ülkelerinde kalmayı tercih ettikleri halde, yaşadıkları koşullar nedeniyle göç etmek zorunda kalıyorlar. Gelişmiş ülkelere göç edip oradaki işsizlik oranını da yükseltiyorlar; ama aynı zamanda da çok daha ağır sömürü koşullarında çalışmak -ve biraz önce, sayın DİSK Başkanı'nın da belirttiği gibi- çoğu kez ırkçılığın, yabancı düşmanlığının ve maalesef şiddetin de egemen olduğu bir ortamda yaşamak zorunda kalıyorlar.

Tüm bu sorunlar nedeniyle, yani işsizlik ve

göçe bağlı sorunlar nedeniyle, hem Avrupa ülkelerinde hem de diğer tüm gelişmiş ülkelerde demokrasi ağır bir kriz yaşamakta, tehdit altında kalmaktadır ve artık aşıldı, unutuldu, bir daha geri gelmez sandığımız nazizm, faşizm gibi olgular yeniden ortaya çıkmaktadır.

Dolayısıyla sorun bir anlamda pazarı genişletme sorunudur. Çünkü gerçekten de insanların üçte ikisinin yaşadığı bölgelerde satın alma gücünü artırmak için bir inisiyatif oluşturulmadığı taktirde, yönetim sürecine yeni teknolojilerin katılması, işsizliği beslemekten başka hiçbir işe yaramayacaktır. Çünkü fazlasıyla üretilen ürünleri satın alacak kimse bulunamayacaktır ve sonuç olarak işsizlik yeniden üretilmiş olacaktır.

Belki de hepimizin bir kültür devrimi yaşaması gerekiyor; herkesin, özellikle de sendika hareketinin, sorunun pazarı aşmak olduğunu ve ona bütünsel bir bakış açısıyla yaklaşılması gerektiğini anlaması için bir kültür devrimi yaşaması gerekiyor. Ve artık bugün sorun pazarların açılmasıdır; üçüncü dünya ülkelerinde üretilen malların gelişmiş ülkelere serbestçe girmesini sağlamaktır. Koruyucu politikalarla hiçbir sorunu çözmek mümkün değildir. Çünkü ancak bu ülkelerin ürünlerinin serbest ihracına izin verildiği taktirde bu ülkelerde ekonomik bir canlanma sağlanabilir.

Dolayısıyla, 3. Dünya ülkelerine, özellikle dış borçlar sorununu çözme konusunda yardımcı olmak gerekir. Ama her şeyden önemlisi bu ülkelerdeki eğitim sorununu çözmeye katkıda bulunmaktır. Çünkü bu ülkelerdeki halkın büyük bir çoğunluğu okuma-yazma dahi bilmemektedir. Okuma-yazma bilmeyen bir toplumda ekonomik gelişme sağlamak mümkün değildir; çünkü bu insanların önüne bir makine koyabilseniz bile onlar bu makinenin kullanım kılavuzunu bile okuyamayacaklardır.

Okuma-yazma oranıyla ekonomik gelişmedeki gerilik oranı arasında doğrudan bir bağ kurmak mümkündür. Ama en önemlisi bu ülkelere yapılacak yardımın, her şeyden önce insan haklarına bağlılığı, sendika özgürlüklerini ve demokrasiyi koşullandırmasıdır. Eğer yardım edilen ülkelerin her

birinde demokratik bir denetim mekanizması yoksa yardım, yalnız ve yalnız rüşveti beslemeye yarayacaktır. Örneğin Filipinler'de Marcos'un kişisel servetinin, ülkesinin dış borcunun toplamından bile fazla olduğu ortaya çıkmıştır; yani bu borç beş milyar dolardan bile fazladır. Başka bir örnek: Zaire, doğal kaynaklar bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Ama kişi başına düşen gelir bakımından dünyanın en yoksul ülkelerindendir. Bu ülkenin diktatörü Mobutu'nun kişisel serveti de kendi ülkesinin dış borçlarından fazladır. Üstelik bu adam, dünyanın her yerinde, zenginlerin bile güç yetiremediği bir dizi şato satın almıştır.

İsviçre'li bir yazar şöyle diyor (elbette bu sözlerin sorumluluğunu ona bırakıyorum): "İsviçre'de bankalarda bulunan kişisel mevduatların % 10'unu üçüncü dünya ülkeleri devlet başkanlarının şahsi hesapları oluşturuyor." İsviçre'deki banka mevduatları bir yana, bunun % 10'u bile akıllara durgunluk verecek bir rakamdır.

Rüşvet dediğimiz zaman elbette rüşvet alan olduğu gibi, bir de rüşvet veren vardır. Bu örneklerde rüşveti verenler de gelişmiş ülkelerin insanlarıdır. Çünkü bu ülkelerin doğal kaynaklarını sömürmek için tek bir kişiyle pazarlık yapmak, bir demokratik rejimle pazarlık yapmaktan çok daha kolaydır. Dolayısıyla demokrasi, gördüğünüz gibi her şeyin temelidir. Bizler ki proletaryayı -artık bu kelimeleri kullanmayı da unuttuk-, toplumun en yoksul kesimlerini temsil ediyoruz, şunu gayet iyi bilmeliyiz: Demokrasi her şeyin temelidir; insan haklarına saygı her şeyin temelidir.

Bir ülkede demokrasi olmaksızın refahın ve sosyal barışın sağlanabileceğini savunan insanlar, gizlemeye çalışsalar da aslında birer diktatördürler. Bu diktatörlere karşı mutlaka savaşmak gerekir. Bu arada şunu da belirtmeden geçemeyeceğim: Bizim de bu konuda sorumluluklarımız var; üstelik bizim, kendi beceriksizliğimizden doğan sorumluluklarımız var; çünkü bizler, ilericiler ve ilerici dünyayı savunan insanlar olarak komünizmin yıkılmasından sonra, bu liberal model ve örnek karşısında başka

bir toplumsal gelişme modeli ve örneği sunmakta beceriksiz kaldık ve bunu bugüne kadar başaramamış olmanın ağır sorumluluğunu taşıyoruz.

Şunu da söylememe izin verin; bir dizi ülkede iktidarda sosyalist partiler var. Ama ne yazık ki, sosyalist partilerin kurdukları hükümetlerle tutucu partilerin hükümetleri arasında ciddi bir farklılık görülemiyor. Bu da, bizim iflasımız, bizim beceriksizliğimizdir. Başkalarını suçlamak kolay, ama iğneyi kendimize batırmak durumundayız. Doğrusu biz de iflas ettik. Biz de birer iktidar gurubuna dönüştük, biz de kendimizi sisteme kaptırdık. Artık köklerimize dönmenin zamanı geldi. Mücadeleyi yeniden öğrenmeliyiz. Yanlış anlaşılmasın, ben yalnızca Türkiye'den söz etmiyorum, dünya çapında bir değerlendirme yapmaya çalışıyorum. Yineliyorum, biz kendi beceriksizliğimizin de kurbanıyız. Bu durumu saptamak ve tepki göstermek zorundayız. Gösterilmesi gereken tepki, verilmesi gereken yanıt da, elbette dayanışmadır, ortak mücadeledir. Elbette şunları birbirine karıştırmamalıyız: Acıma hissiyle, dilenciye yapılan yardım ve dayanışma birbirinden çok farklı kavramlardır. Dayanışma dediğimiz şey ortak çıkarlarımız olduğu ve bütünsel sorunlarla karşı karşıya kaldığımız için gerçek anlamda birlikte mücadele etmektir.

ICFTU da, bu gezegen çapında oluşturulacak dayanışmanın aracı olma iddiasını taşımaktadır.

Yalnız düşülmemesi gereken bir tuzaktan sözetmek istiyorum; sendikalar kendilerini toplu sözleşmelerle sınırlamamalıdırlar. Sendikalar toplumun tümüyle ilgilenmelidir. Şunu gayet iyi bilmeliyiz ki, özgür ve demokratik bir ortam, bir toplum olmadığı sürece sendikalar da olmayacaktır ve sendikalar olmaksızın demokrasi var olamaz. Deniyor ki, siz sadece üretim ilişkileriyle, sanayi ilişkileriyle ilgilenin. Ama dostlarım, bu hatayı işlersek hepimiz hapı yutarız yalnızca bizim değil demokrasinin de sonu gelir.

Elbette sendika hareketi özgür ve bağımsız olmalıdır. Üstelik siyasi partilerden de bağımsız olmalıdır. Hatta ve hatta kardeş siyasi partilerden de özgür ve bağımsız olmalıdır. Gerçekten de, mu-

halefetteyken onlarla anlaşmak daha kolay oluyor. İktidara gelince sorun çıkıyor. Buradan da anlaşılıyor ki, sendika hareketi onlardan gerçek anlamda özgür ve bağımsız olmalıdır. Ancak şunun da bilincine varmalıyız: Bizim mücadelemiz her şeyden önce siyasi bir mücadeledir. Ben, ICFTU Genel Sekreteri olmaktan onur duyuyorum. Özveride bulunabilen, özgürlüğe ve bağımsızlığa inanan sendika önderleriyle bir arada bulunmaktan çok daha fazla onur duyuyorum.

Şuna kesinlikle inanıyorum: Bugün DİSK bu ülkenin en demokratik, en özgürlükçü hareketini temsil etmektedir. Bu yalnızca şanlı geçmişinin değil aynı zamanda bugünün sorunlarına yaklaşımının bir ürünüdür; sendika mücadelesinin siyasi bir mücadele olduğunu ortaya koyan yaklaşımının bir ürünüdür. Türkiye uzmanı değilim ama, ülkenizle ilgili bir şey söylememe izin verin: Türkiye'de, özellikle de Türkiye'de mücadele, ekonomik olmaktan çok siyasaldır. Elbette sizin ülkenizde de özgür seçimler var ve demokrasi seçimlerle başlar. Ne var ki Türkiye'den edindiğim izlenim şu: Demokrasi seçim günü başlıyor ve yine seçim günü bitiyor. Ne yazık ki, gerçek demokrasi bu olamaz.

Demokrasi her şeyden önce katılımcılıktır, diyalogdur ve üç kesimin de, yani işçi-işveren ve hükümetin eşit haklarla, sorunları eşit düzeyde ele aldıkları ve tartışabildikleri, eşit olanaklara sahip oldukları bir rejimdir. Oysa gördüğüm kadarıyla ülkenizde yaşanan durum böyle değil ve sizler hâlâ askeri rejim artıklarının yarattığı sorunlarla boğuşuyorsunuz. Dün Ankara'da tesadüfen karşılaştığım Sayın Başbakan hanemefendiye söylediklerimi sizin huzurunuzda yineleyerek sözlerimi bitirmek istiyorum: "Türkiye'nin iyi niyet nutukları atarak demokratik ülkeler ailesine katılması mümkün değildir. Bu ülkenin siyasi sorumluları şunu gayet iyi bilmelidirler: Askeri rejim artıklarının yarattığı sorunlar, özellikle de antidemokratik sendika yasalarının yarattığı sorunlar çözülmediği sürece Türkiye'nin demokratik ülkeler ailesine dönmesi mümkün değildir". Sayın Başbakan bu görüşlerime katıldığını, benimle hemfikir olduğunu söyledi.

Eğer içten davranıyorsa siz de ona yardımcı olmalısınız ve yardımcı olmak için gerçek bir mücadele vermelisiniz; gerekirse işçileri de sokağa dökerek mücadele etmelisiniz. Ve ona kanıtlamalısınız ki, Türkiye, ancak ve ancak gerçek bir demokrasi kurduğu taktirde demokratik ülkeler ailesine katılabilecektir.

Çok teşekkür ederim.

SORULAR ve YANITLAR

Soru:

Türkiye'de ve dünyada sendikacılığın kriz içinde olduğu doğrudur. Sendikacılık gerileme dönemindedir. Acaba bu dönemin sonunda sendikacılığın hedeflerinde bir değişiklik sözkonusu olabilir mi?

Fransa'da üyesiz sendikalardan söz edilmektedir. Genel Sekreter önümüzdeki dönemde sendikaların hedeflerinde bir değişiklik bekliyor mu; bu tür değişiklikler olabileceğine inanıyor mu?

Yanıt:

Fransa çok tipik bir örnek değil. Çünkü Fransa, Avrupa'da sendikalaşma oranının en yüksek olduğu ülkelerden biri değil. Aksine geleneksel olarak sendikalaşma oranının en düşük olduğu ülkelerin başında geliyor. Ama şunu da kabul etmeliyiz ki, Fransa'da ve daha birçok ülkede sendikalar yoğun bir biçimde üye kaybına uğramaktadır. Birçok ülkede yaşanan gerçek, demokratik ülkeler için de geçerlidir. Sendika üyesi olmak demek, işten atılma durumunda ilk hedefler arasında yer almak demektir. Bu nedenle birçok insan korkmaktadır.

Bu ülkede de DİSK üyesi olmak pek kolay olmasa gerek -neyi kastettiğimizi anladınız sanırım. Ancak elbette bu gibi sorunlarla karşılaştığımız için yılgınlığa kapılmamalıyız. Demokrasiyi vurgulamadığımız taktirde, hiçbir kazanım elde edemeyiz; çünkü eğer demokrasi olmazsa biz de var olamayız. Dolayısıyla sendikaların yalnız ve yalnız toplu söz-

leşmelerle ilgilenmesi gerektiği anlayışını kesinlikle reddetmeliyiz. DİSK'li olmak buna indirgenirse sendika hareketinin de sonu gelir.

Sayın Başkan, bir öğütte bulunmama izin veriniz. Bunu, ICFTU'nun Genel Sekreteri olduğum için değil, saçlarımın beyazlığına dayanarak yapacağım; bu ülkede yapılacak olan belki de en önemli şey, sendika yasalarına karşı mücadele etmektir; bu yasalar gerçek bir demokratik ve sendikal gelişmeyi engellemektedir. Bir şey daha söylememe izin veriniz -kelimeleri gayet iyi seçerek konuşuyorum- bu ülkede bu yasalara karşı mücadele edilmesine karşı çıkan insanlar, kesinlikle demokrat değildirler. Bu insanlar demokratik olmayan bir sisteme uyum sağlayan insanlardır. Demokrat olmayan ve hatta demokrasiye karşı insanlardır.

Soru:

Sayın Genel Sekreter, verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ederiz. ICFTU'nun gücü Türkiye'de emekçiler, düşünen, gören emekçiler tarafından çok iyi bilinmektedir. Avrupa'da savaşı körükleyen, demokrasiyi tehdit eden bir eylem gündemdedir. Bu eylem Bosna-Hersek halkı üzerinde oynanmaktadır. Böylesine güçlü bir örgütün, ICFTU'nun Genel Sekreteri olarak, 167 ülkede örgütlenmiş olan bir örgütün bu konudaki tavrını, görüşünü, olaya nasıl baktığını, etkinliklerini açıklar mısınız?

Yanıt:

Kısaca; ICFTU ister Bosna'da olsun ister başka yerde elbette azınlıkların haklarından yanadır. Herkes kendi geleneklerine göreneklerine kültürüne göre yaşama hakkına sahiptir. Bu konudaki tavrımız çok açıktır; ancak şu da var ki, biz ne de olsa sendikal bir örgütüz; yani bizim ordumuz yok, ordumuz olsun da istemedik. Ama elimizdeki bütün olanakları seferber ederek ve her tür baskıyı uygulayarak üyelerimizin de yardımıyla kendi ülkelerimizdeki, demokratik ülkelerdeki hükümetleri kendi sorumluluklarını üstlenmeye çağırıyoruz.

Biliyorsunuz, daha önce bir Körfez Savaşı oldu. Bir ülke başka bir ülkeyi işgal etti ve birçok ülke, çocuklarını bu ülkeyi işgalden kurtarmak için ölüme yollamaya hazırdı. Oysa Körfez Krizi'nden

çok daha vahim durumda olan ve müdahale gerektiren başka sorunlar da vardı. Dolayısıyla bu konularda demokratik olma iddiasındaki ülkeler, gerçekten çok daha sert tepkiler göstermek zorundadırlar ve bu tepkiyi gösteremiyorlarsa neden hâlâ kendilerine demokratik ülke kategorisinde gördükleri sorusunu yanıtlamak durumundadırlar. Körfez Ülkeleri'ne müdahale edildi ama, bu ülkeler demokratik ülkeler değildi. Ona rağmen müdahale edildi; peki hadi anladık ama bu durumda eğer demokrasiye adalete, hukuka gerçekten inanılıyorsa Bosna'ya çok daha etkin bir müdahale mutlaka yapılmalıdır. Ama unutmayalım ki ne de olsa biz topu topu bir sendika örgütüyüz. Silahları olmayan bir ordudan ibaretiz. Ama silahsız kalmayı tercih ediyoruz. O halde biz de elimizdeki baskı olanaklarını kullanarak hükümetlerimizi tutarlı bir tavır almaya zorluyoruz.

Soru:

İki soru sormak istiyorum: Bütün dünyada sendikaların güç kaybetmesinin nedenleri nelerdir ve bu olumsuz gelişmenin önüne nasıl geçilebilir?

İkincisi; çokuluslu şirketler farklı ülkelerde çalışan işçileri birbirine düşürüyorlar. Bu ülkelerin sendikaları bir araya gelerek bu sorunu çözemezler mi?

Yanıt:

Var olan güçlükleri aşmak için, aldığım inisiyatifler geliştirdiğim stratejiler şöyle: Örneğin, burada bulunmam bunlardan bir tanesidir, çünkü ben inanıyorum ki, ICFTU ile üyeleri arasındaki ilişki, ICFTU Genel Kurulu açılış sunuşlarından ibaret kalmamalıdır. Bu tür yakın görüş alış-verişleri olmalıdır ve çok yorucu olsa da her fırsatta çeşitli ülkelerdeki sendika yöneticileriyle, sendika yönetim organlarıyla karşılıklı oturup birlikte tartışarak bir ortak görüş oluşturmak ve bu sorunları ne şekilde aşacağımız konusunda birlikte düşünmek için çaba sarfediyorum. Bence şu an, dünyadaki en büyük tehlike bütün dünyaya hakim olmaya başlayan egoizmdir. Belki de insan yapısında bir sakatlık var bu konuda; ciddi bir sorun, bir kriz yaşandığı zaman herkes ister istemez kendi içine kapanma eğilimine giriyor ve bu egoizm sendika hareketine de zaman

zaman bulaşıyor. Bütün dünyadaki üye örgütlerle buluşup sorunları çözmeye çalışıyorum. Gittiğim her yerde kendilerine, özellikle de sanayileşmiş ülkelerdeki üyelere, sorunlarımızı çözmenin tek yolunun dayanışma olduğunu anlatmaya çalışıyorum.

Çokuluslu şirketler sorununa gelince; bu elbette bir sendikal sorundur ama, her şeyden önce de siyasal bir sorundur. Çünkü, çokuluslu şirketlerin çeşitli ülkelere yerleşmesi, çoğu zaman rüşvet yiyen hükümetlerin onayıyla olmaktadır ve hükümetler bu şirketleri kendi ülkelerine çekmek için, sosyal barış güvencesi vermektedirler. Örneğin, grev hakkını kaldırmaktadırlar. Hakları, sorunları basit bir formalite sorununa indirgemektedirler; buna karşı siyasi platformda mücadele etmek gerekir; sendikaları güçlendirmek gerekir. Sendikaların vereceği mücadelelerle çokuluslu şirketlerin ülkeden ülkeye en fazla sömürüyü sağlamak amacıyla gitmesini engellemek gerekir; yerleşmelerini engellemek gerekir. Şu konuda onlarca örnek verebilirim: Bu çokuluslu şirketler çoğu zaman, bir ülkeye yerleştiklerinde, o ülkenin pazarını genişletmek için gelmiyorlar. Aksine o ülkedeki ucuz işgücünü kullanarak bir takım ürünler üretmek ve bu ürünleri tekrar sanayileşmiş ülkelere satmak için geliyorlar. Bu yolla bu ülkelerdeki sendikaların gücünü kırmış oluyorlar. Sanırım, yaşanan ekonomik krizin nedenlerinden biri de, bu çokuluslu şirketlerin bütün dünyada özgürce hareket edebilmeleridir.

Son olarak şu konuya değinmek istiyorum; sendikacılık dayanışma demektir ve eğer dayanışma yaşama geçirilmiyorsa gerçek sendikacılık da yoktur.

Şunu vurgulamak isterim: DİSK, her zaman yanında bizim desteğimizi bulacaktır. Ancak dayanışma, yalnızca en kötü dönemlerde değil her zaman gösterilmelidir. Bugün burada olmanız işte bu dayanışmanın bir ifadesidir.

Şu an Türkiye'de son derece hassas bir dönem yaşanıyor; toplumunuz adeta gericilikle askeri rejim arasında tercih yapmak zorunda bırakılıyor. Oysa gerçek çözüm sizsiniz; yani demokrasi, yani insan hakları, sendika hakları.

Bölüm II

ICFTU

ULUSLARARASI ÖZGÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

NEDİR?

NASIL ÇALIŞIR?

Bölüm II

ICFTU ULUSLARARASI ÖZGÜR İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU NEDİR? NASIL ÇALIŞIR?

* Bütün dünya çalışanlarının çıkarları için faaliyet gösterir.

* Yaşam standartlarının sürekli yükseltilmesi, tam istihdam ve sosyal güvenlik için çaba gösterir.

* Zenginlerle yoksullar arasındaki uçurumun, hem ulusal hem de uluslararası düzeyde ortadan kaldırılması için çalışır.

* Uluslararası ilişkilerde karşılıklı anlayışın, silahsızlanmanın ve barışın tesisi için çalışır.

* Örgütlenmeleri için işçilere her yerde yardım eder ve bu örgütlerin, işçilerin temsilcisi olarak tanınmasını güvence altına alır.

* Her yerde baskıya, diktatörlüğe, ırk, renk, inanç ve cinsiyet ayrımcılığına karşı mücadele eder.

* Temel insan ve sendika haklarını savunur.

* Fırsat eşitliğini geliştirir ve kadınların tüm düzeylerde sendika örgütlenmelerine katılmalarını güvence altına alır.

* İşçilerin daha etkili bir mücadele verebilmeleri için ulusal ve uluslararası alanlarda karşı karşıya kaldıkları sorunlarla ilgili bilgilerini ve bilinçlerini geliştirmek üzere gerekli bilgi üretimini gerçekleştirir.

ICFTU Tüzüğü'nde ayrıntılarıyla ortaya konan bu amaçları şu parolayla özetlemek mümkündür:

EKMEK, ÖZGÜRLÜK VE BARIŞ

ÜYELİK

ICFTU'nun 1949'daki Kuruluş Kongresi'ne 53 ülkenin delegeleri katılmıştır. Daha öncesinde, uluslararası sendika hareketi Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ile sınırlı kalmışken Uluslararası Özgür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ilk kez kendi bünyesine, gelişmekte olan ülkelerin sendika örgütlerinin çoğunu almayı başarmış ve politikaların belirlenmesinde onlara da söz hakkı vermiştir.

Bugün ICFTU'ya 5 kıtadaki 117 ülkeden toplam 113 milyon üyesi olan 164 örgüt üye bulunmaktadır. Bu 113 milyon üyenin yüzde 34'ü kadındır. ICFTU, her biri belli bir ülkenin sendikalarını bünyesinde toplayan ulusal sendika merkezlerinin oluşturduğu bir konfederasyondur. Bazı ülkelerde, birden fazla örgüt ICFTU'ya üye olabilmektedir. Özel durumlarda ICFTU, sendikaları da üyeliğe kabul edebilmektedir.

Üyelik herhangi bir dış etkiye kapalı, yetkisini yalnızca üyelerinden alan, yönetimi özgürce ve demokratik bir yolla seçilen ve ICFTU'nun amaçlarını ve Tüzüğü'nü gönüllü olarak kabul eden tüm bağımsız sendikalara açıktır.

MALİ İŞLER

ICFTU'nun etkinlikleriyle ilgili harcamalar üye örgütlerin ödediği aidatlarla karşılanmaktadır. Bu aidatların tutarı Genel Kurul tarafından saptanır.Bazı örgütler özel bir yardıma ihtiyacı olan, baskı ve zulüm altında bulunan üyelere yardım amacıyla, ICFTU bünyesindeki Uluslararası Dayanışma Fonu'na katkıda bulunurlar.

Ayrıca, kalkınma yardım fonlarına katkıda bulunan belli sayıda üye, sendika eğitimi ve toplumsal-iktisadi çevrenin geliştirilmesi gibi projelere mali katkıda bulunur.

İŞÇİ HAKLARININ SAVUNULMASI

ICFTU, işçilerin uluslararası dayanışmasının bir ifadesidir; toplumsal adaletin dünya çapında tesis edilmesi için çalışmaktadır. ICFTU, diktatörlüklerin yıkılması, sendika ve işçi haklarına saygı gösterilmesi, apartheida karşı mücadele edilmesi ve çevrenin korunması konularında kampanyalar düzenlemektedir.

ICFTU, elinden geldiği ölçüde, sendika haklarının korunması için anında müdahale çabası içindedir. Gerekli gördüğü durumlarda temsilciler göndermekte, gelişmeleri incelemekte, tutuklu sendikacıları ziyaret etmekte ve duruşmalarına katılmakta, sendikalara yöneltilen baskının kurbanlarına manevi ve hukuki yardımda bulunmaktadır. ICFTU, varlığını uluslararası özgür sendika hareketine borçlu olan Uluslararası Çalışma Örgütü ile sıkı ilişkiler içindedir. Bugün ILO, işçi, işveren ve hükümet temsilcilerinden oluşan, üçlü yapıda çalışan tek uluslararası kuruluş durumundadır. ILO Yönetim Kurulu'na seçilen işçi grubu üyelerinin tamamına yakını ICFTU tarafından desteklenmiştir. İşçi grubunun bu temsili sayesinde ILO, işçilerin haklarını korumak üzere birçok uluslararası standardı benimsemiştir. ICFTU, hükümetlerin sendika haklarının ihlalinden sorumlu olabileceği durumlarda, bu ihlalleri teşhir eder ve eleştirirken ILO'dan etkin bir biçimde yararlanmaktadır. ICFTU, konumları, iktisadi ve siyasal sistemleri ne olursa olsun, bütün ülkelerin temel sendika haklarına uymaları gerektiği konusunda ısrarlı davranır. Bu çabalar, özellikle örgütlenme, serbest toplu pazarlık ve grev haklarını kapsamaktadır.

Bunlara ek olarak ICFTU, uluslararası özgür sendika hareketini uluslararası konferanslarda, BM'de ve UNCTAD, UNIDO, FAO gibi BM kuruluşlarında , IMF, Dünya Bankası ve GATT'ta temsil etmektedir.

Bu forumlarda, ulusal hükümetler ve liderlerle

sık sık yaptığı toplantılarda ICFTU, sendikaların tüm dünya çapında savunduğu iktisadi ve toplumsal politikaları dile getirir. ICFTU gelişmenin hızlandırılması, borç sorununun çözülmesi, uluslararası mali sistemde reformlar yapılması, işsizliğin ve yoksulluğun azaltılması amacıyla eşgüdümlü bir uluslararası eylem planı için ayrıntılı öneriler üzerinde çalışmaktadır.

KENDİ KENDİNE YETMEK İÇİN YARDIM

Yoksulluğa karşı ve zenginlerle yoksullar arasındaki uçurumun kapatılması için verdiği mücadelede ICFTU, çabasının önemli bir bölümünü gelişmekte olan ülkelere ayırmaktadır. ICFTU, işçilerin ve toplumun en yoksul kesimlerinin durumunu düzeltmeyi amaçlayan eğitsel, toplumsal ve iktisadi bir dizi projeye katılmaktadır. Bu amaca ulaşılmasının yolunun sendikaların güçlendirilmesinden geçtiğine inanan ICFTU, kendi sorunlarının en iyi çözümünün ne olduğuna kendilerinin karar verebilmeleri için tarım işkolunda çalışan sendikalar ve örgütlerle işbirliği yapmaktadır. Bu projelerde kooperatif ya da köy sanayileri önerilmekte, topluluk şemaları çıkarılmakta ya da örgütlenme uzmanları için pratik eğitim programları hazırlanmaktadır. Ancak ICFTU, bu tür yardımlarda bulunurken yeni bağımlılık biçimlerinin ortaya çıkmaması için duyarlı davranır. Kendi sorunlarını çözmeleri için örgütlere yardım eder.

Bu bakımdan eğitim önemli bir rol oynamaktadır ve sendika hareketinde eğitime bu denli büyük bir önem verilmesinin nedeni de budur. ICFTU'ya göre eğitim programları, hem dünya sendikalarının eğitime verdikleri öncelikleri karşılamalı hem de yerel insan ve yapı kaynaklarının yaratılmasında örgütlerin özgüvenini pekiştirmelidir. Uluslararası, bölgesel ve yerel düzeydeki konferanslar ve çalışmalarla ICFTU, hem gelişmekte olan ülkelerdeki hem de sanayileşmiş ülkelerdeki sendika içi eğitimin eşgüdümünü ve işbirliğini teşvik etmektedir.

SAĞLIK, GÜVENLİK VE ÇEVRE

Gelecekte sanayi alanında gösterilecek gelişmenin belli bir istikrar göstermesi gerekliliğinden hareketle, ICFTU'nun sağlık, güvenlik ve çevreyle ilgili çalışmaları onun bütünsel etkinliklerinin ve politikasının bir parçası durumundadır.

ICFTU/ITS Meslek Hastalığı, Güvenlik ve Çevre Çalışma Grubu düşünce alış-verişinde bulunmak, bütün dünya için yaşamsal bir önem taşıyan daha güvenli, sağlıklı ve çevre için sanayi alanında daha tutarlı bir gelişmeyi sağlamak amacıyla tüm dünya uzmanlarını bir araya getirmektedir.

BARIŞ, GÜVENLİK VE SİLAHSIZLANMA

ICFTU gerginliklerin azaltılması, çatışmalardan kaçınılması, silahsızlanmanın teşvik edilmesi, tüm ulusların gereksinim duyduğu güvenliğin sağlanması, böylece barış içindeki bir dünyanın temellerinin atılması ve güvence altına alınması için gösterilen çabalara destek vermektedir. ICFTU, özgür sendikaların olabildiğince bu sürece katılmaları gerektiğini vurgulamaktadır.

KADIN İŞÇİLER

ICFTU kendini, kadınların istihdam, ücret, eğitim ve yetiştirme alanlarında eşit fırsatlara sahip olmaları ve eşit muamele görmeleri konusunda yükümlü sayar. Kadın Komitesi tüm dünyadaki kadın işçilerin durumunu iyileştirmek üzere politikaların ve programların geliştirilmesinde, kadınların sendika hareketine tam katılımının sağlanmasında, tüm düzeylerdeki etkinliklerde ve karar organlarında etkin bir biçimde yer almalarında son derece önemli bir rol oynamaktadır. ICFTU gelişmekte olan ülkelerdeki kadın sendikacıların eğitimine ve kadın komitelerinin kurulmasına da destek olmaktadır.

GENÇ İŞÇİLER

ICFTU, gençlik programıyla, bir yandan gençlerin sendikalarda örgütlenmelerini teşvik ederken, bir yandan da genç işçilerin korunması, eğitim ve istihdam koşullarının iyileştirilmesi için kampanyalar yürütmektedir. ICFTU uluslararası dayanışmanın önemini vurgulayarak sendika hareketiyle gençler arasındaki ilişkileri geliştirmektedir.

ÖRGÜTSEL YAPI

ICFTU'nun en üst organı Genel Kurul'dur; Genel Kurul, tüm üye örgütlerin katılımıyla, her 4 yılda bir toplanır. Yürütme Kurulu ve Genel Sekreter, Genel Kurul tarafından seçilir. Yürütme Kurulu yılda en az iki kez toplanır ve Konfederasyon'un iki Genel Kurul arası dönemdeki çalışmalarını yürütür. Yürütme Kurulu ICFTU Başkanı ile Başkan Yardımcıları'nı seçer.

ICFTU Sekreterliği'nin Genel Merkezi Brüksel'dedir ve Genel Sekreter tarafından yönetilir. Genel Sekreter, Merkez'in yönetiminden ve üye örgütlerle ilişkilerin sürdürülmesinden sorumludur. Sekreterlik personelinin bileşimi uluslararası bir nitelik taşır.

ICFTU'nun Cenevre ve New York'ta iki bürosu, dünyanın çeşitli bölgelerinde de özel temsilcilikleri vardır. Çeşitli görevleri yürütmek, özellikle 3. Dünya ülkeleri sendikalarına etkin bir yardımda bulunmak üzere ICFTU, her biri o bölgenin üyelerinden oluşan bölgesel örgütler oluşturmuştur. Bu örgütler geniş bir özerkliğe sahiptir ve kendi Yürütme Kurulları, Başkan ve Sekreterleri ile Büroları vardır:

APRO Asya ve Pasifik Bölge Örgütü; merkezi Singapur'dadır;
AFRO Afrika Bölge Örgütü;
ORIT Amerika Kıtası Bölgesel İşçi Örgütü; Merkezi Meksiko City'dedir.

Daha önce de belirtildiği gibi ICFTU, ulusal merkezlerin bir araya gelmesinden oluşmaktadır. ICFTU ile bağlantılı olan Uluslararası Sendika Sekreterlikleri (ITS) uluslararası düzeyde belli bir işkolunun ulusal sendikalarını bir araya getirmektedir. ICFTU bu federasyonlarla sıkı bir ilişki içindedir ve onları çeşitli uluslararası platformlarda temsil etmektedir. ICFTU bu örgütlerle, eğitim ve 3. Dünya'da örgütlenme konularında işbirliği yapmaktadır; ITS temsilcileri ICFTU Kurul toplantılarına katılmaktadır.

ULUSLARARASI SENDİKA SEKRETERLİKLERİ

-Uluslararası İnşaat ve Ağaç İşçileri Federasyonu (IFBWW), Cenevre.

-Uluslararası Ticaret, Büro, Meslek ve Teknik İşçiler Federasyonu (FIET), Cenevre.

-Uluslararası Elmas İşçileri Birliği (UADW), Antwerp.

-Uluslararası Sanat, Kitle İletişim Araçları ve Eğlence İşçileri Sendikaları Sekreterliği (ISETU/ FIET), Cenevre.

-Uluslararası Gıda ve İlgili Sanayi İşçileri Sendikaları Birliği (IUF), Cenevre.

-Uluslararası Grafik İşçileri Federasyonu (IGF), Brüksel.

-Uluslararası Kimya, Enerji ve Genel İşçi Sendikaları Federasyonu (ICEF), Brüksel.

-Uluslararası Gazeteciler Federasyonu (IFJ), Brüksel.

-Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu (IMF), Cenevre.

-Uluslararası Maden İşçileri Federasyonu (MIF), Brüksel.

-Uluslararası Plantasyon, Tarım ve İlgili Sanayi İşçileri Federasyonu (IFPAAW), Cenevre.

-Uluslararası Posta, Telgraf ve Telefon İşçileri Federasyonu (PTTI), Cenevre.

-Uluslararası Kamu Hizmet İşçileri Federasyonu (PSI), Fransa-Ferney-Voltaire.

-Uluslararası Özgür Öğretmen Sendikaları Federasyonu (IFFTU), Hollanda- Amsterdam.

-Uluslararası Tekstil, Giyim ve Deri İşçileri Federasyonu (ITGLWF), Brüksel.

-Uluslararası Taşıma İşçileri Federasyonu (ITF), Londra.

Bölüm III

ICFTU BİLDİRGESİ

MART 1992

DİSK-/GENEL-İŞ

Bölüm III

ICFTU BİLDİRGESİ

* Uluslararası Özgür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU, geleceğe güvenle bakmaktadır. Görevlerimiz çoktur ve günden güne artmaktadır; ancak bu görevler dünyanın beş kıtasında çok sayıda ülkenin özgür sendikacılık ve uluslararası dayanışma ilkeleri temelinde örgütlenen işçilerinin kararlılığının bir ürünüdür. Yeryüzü kaynaklarının, tüm halkların ve gelecek kuşakların toplumsal adalet, iktisadi ve çevresel güvenlik, özgürlük, barış ve eşitlik koşullarında yaşamaları ve çalışmalarını güvence altına alacak şekilde seferber edilmesi gerektiği konusunda kararlıyız. Temel insan özgürlüklerine yönelen tehditler karşısındaki kararlı tutumumuzu sürdüreceğiz.

* Tam, özgürce seçilmiş, üretken istihdamın iktisadi ve toplumsal politikanın öncelikli hedefi olması gerektiği yönündeki görüşümüzü yineliyoruz. Yığınsal işsizlik kaçınılmaz bir sonuç değildir; iktisadi politikaya dair kabul edilemez tercihlerin ve başarısız bir politik iradenin sonucudur. İşsizlik, aynı zamanda, dünya çapındaki giderek yaygınlaşan yoksulluğun başlıca nedenidir; yoksulluk, ırkçılık, faşizm ve dinsel fanatizm için de verimli bir toprak oluşturmaktadır. İşsizliğin ve sömürüye dayanan çalışmanın ortadan kaldırılması dünyanın yoksulluktan kurtulmasını sağlayacaktır.

* İktisadi ve toplumsal ilerleme ve daha iyi bir yaşam düzeyi, tüm dünya ülkeleri çalışanlarının meşru özlemleridir. Sanayileşmiş ülkelerle gelişmekte olan ülkeler arasındaki eşitsizliğin yığınsallaşıp büyümesi bu ilkeye meydan okur bir nitelik taşımaktadır. Sanayileşmiş ve gelişmekte olan ülkeler, dünya halklarının amaçları doğrultusunda özgürlük ve eşitlik içinde hareket etmelerini sağlayan demokratik bir dünya düzeninin yaratılması için işbirliği yapmalıdırlar.

* Özgür sendikaların tüm demokratik sistemlerin temel bileşenlerini oluşturduğuna, adil ve iktisadi açıdan verimli bir toplum yaratmada güçlü araçlar olduğuna inanıyoruz. Yoksulluğun ve işsizliğin kaçınılmaz ya da zorunlu olduğunu savunan, iktisadi güvenliğin ve toplumsal adaletin sağlanabilmesi için özgürlük ve demokrasiden fedakârlıkta bulunulması gerektiğine inanan kuramları reddediyoruz.

* Adil ve kalıcı bir kalkınma, yeryüzü kaynaklarının adil ve eşit bir biçimde dağılımı için demokrasi ve temel sendika haklarına saygı koşullarında çalışan özgür sendikaların varlığı zorunludur.

* Dünyanın özgür sendikalarına Ekmek, Özgürlük ve Barış mücadelesinde demokratik ve bağımsız sendikacılık ilkeleri doğrultusunda ICFTU bayrağı altında katılmaları için çağrıda bulunuyoruz.

* Örgütlenme özgürlüğü -işçilerin kendi istekleriyle sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkı- en temel insan haklarından biridir. Bu hak, çalışan erkek ve kadınların, kendi çıkarlarını korumak ve geliştirmek üzere özgür sendikaları yarattıkları ve destekledikleri bir temeldir. Birey olarak işçiler, haklarını kabul ettirmek ve yaygınlaştırmak için sendikalara gereksinim duymaktadırlar. Sendikaların yokluğunda bu haklar, işverenler ve hükümetler tarafından sık sık görmezlikten gelinmekte, unutulmakta ya da inkâr edilmektedir. Çalışan erkek ve kadınların tek meşru temsilcisinin özgür sendikalar olduğuna inanıyoruz.

* Özgür sendikaların örgütlenmeye, erkek ve kadın üyeleri adına toplu sözleşme yapmaya ilişkin tüm haklarının bütün dünyada tanınmasını talep ediyoruz. İşçilerin, mücadelelerini geliştirmek üzere greve çıkma haklarını savunuyoruz.

* Teknolojik değişimin ve uluslarası bütünleşmenin ulaştığı boyut, tüm ülkelerde ücretlerin yükseltilmesi ve çalışma koşullarının geliştirilmesi doğrultusunda uluslararası çalışma

standartlarının uygulanmasını ve sistemin bu yönde güçlendirilmesini gerektirmektedir.

* Diktatörlüğe, baskıya, ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı mücadele eden işçileri destekliyoruz. Bütün dünya halkları için, kendi siyasi, iktisadi ve toplumsal kurumlarını demokratik yollarla özgürce belirlemeleri ya da değiştirmeleri hakkını talep ediyoruz. Toplumsal adalet, ancak ve ancak sendika ve diğer insan haklarına saygı gösterildiği taktirde gerçekleştirilebilir.

* Kadınlarla erkekler arasında her yerde -ailede, işyerinde, sendikada ve toplumda- eşitliğin sağlanması mücadelesine olan bağlılığımızı yineliyoruz.

* Uzun ömürlü bir barış, özgürlük, demokrasi ve toplumsal adaletin tüm dünya ülkelerinde yaygınlaşmasına bağlıdır. Barış, güvenlik ve silahsızlanmanın temellerini pekiştirmek, savaş ve iç karışıklığın önlenmesi için çalışan mekanizmaları güçlendirmek için çalışacağız.

* Dünya ülkeleri çevresel, siyasi ve iktisadi bakımdan birbirlerine bağımlıdır. Çevresel bozulmanın önlenmesi, istikrarlı bir kalkınma ve istihdam sürecinin yaratılması gerekmektedir. Yeryüzünün en değerli kaynağı insan emeğidir; bu kaynak uygun biçimde örgütlenir ve teşvik edilirse yoksulluğu ortadan kaldırabilir. Tüm erkek ve kadın işçilerin emeği karşısında saygı ve saygınlık gösterilmesini talep ediyoruz.

* BM Sözleşmesi'ni, sendika ve insan haklarına saygıya dayanan uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesini destekliyoruz. Bu temel demokratik özgürlüklerin dünyanın tüm ülkelerinde yaygınlaşmasını, uluslararası ilişkilerin gerekleriyle ulusal egemenliğin dengelenmesini, tüm uluslar arasında barışçıl ilişkilerin kurulmasını ve hâlâ dünya halklarını bölmekte olan toplumsal, iktisadi ve siyasal eşitsizliklerin ortadan kaldırılmasını sağlayacak yegane güvenilir temeli oluşturmaktadır.

* 1949'da kurulduğumuz günden bu yana, tüm biçimleriyle siyasi ve iktisadi baskıya karşı mücadele verdik ve birçok zafer kazandık. Ne var ki,

yoksulluğun, baskının ve sömürünün pençesinde kıvranan milyarlarca çalışan erkek, kadın ve çocuk hâlâ açlık, salgın hastalık, iç ve dış savaşların tehdidi altındayken sessiz kalamayız. Tüm dünya işçilerine bu davaya bağlanmaları, özgür sendikalarda örgütlenmeleri, hareketimize katılmaları, ICFTU ve üyelerini desteklemeleri için çağrıda bulunuyoruz. Yeryüzünü, çocuklarımız ve gelecek kuşaklar için güvenli hale getirmenin tek yolu güçlerimizi birleştirmektir.

DİSK TEMSİLCİLİKLERİ

AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ
Galerie Ravenstein 3/1000 Bruxelles
BELÇİKA
Tel: (322) 511 55 01

ANKARA MERKEZ TEMSİLCİLİĞİ
Çankaya, Cinnah Cad. 35/4 3415
ANKARA
Tel: (312) 440 77 74 **Faks:** (312) 440 77 73

AKDENİZ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Güllük Cad. Çankaya Apt. Kat: 4 No: 7
ANTALYA
Tel-Faks: (242) 247 30 43

ÇUKUROVA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Kızılay Cad. H.Algan İşhanı No:1 Kat: 2
ADANA
Tel-Faks: (322) 352 60 95

EGE BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Alsancak, Şair Eşref Bul. 1434 Sk. No: 100/1
İZMİR
Tel: (232) 421 16 76 **Faks:** (232) 463 47 36

GÜNEYDOĞU BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Lise Cad. 2 Sk. Çavuşoğlu 2 Apt. No: 11 Kat: 1
DİYARBAKIR
Tel: (412) 221 11 77 **Faks:** (412) 221 34 81

KARADENİZ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Ulugazi Mah. Osmaniye Cd. No: 27/4
SAMSUN
Tel-Faks: (362) 431 37 17

MARMARA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Haşim İşcan Cad. Modül İşhanı No: 75/6
BURSA
Tel: (224) 254 89 37 **Faks:** (224) 253 10 91

TRAKYA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ
Cumhuriyet Meydanı, Akıncılar Sk. No: 2 Kat: 3
ÇORLU
Tel: (282) 652 68 50 **Faks:** (282) 651 49 09

DİSK

DİSK YAYINLARI NO 5

ICFTU

ETUC